

PROJECTE 590/23

Observatori de drets humans de les persones migrants a la ruta algeriana

ENTITAT SOL·LICITANT: Ca-minando Fronteras

PAÍS: Espanya/Algèria

ZONA: Ruta marítima mediterrània

Algèria - Illes Balears - Llevant i Múrcia

PERSONES PROTAGONISTES: Persones que emprenen la ruta i les seves famílies.

SECTOR: Drets humans de les persones migrants.

APORTACIÓ AJUNTAMENT D'EIVISSA: 6.000€

Aportació total del Fons: 19.998€

ESTAT: Finalitzat

SINOPSI

L'Observatori és un projecte integral l'execució del qual s'articula entorn a la intervenció directa amb comunitats migrants, la investigació social i la sensibilització i incidència política. En el cas de la ruta algeriana, la feina se centra en el nivell transnacional a Espanya i Algèria, per a la millora de l'accés dels drets de la població en moviment.

Els eixos d'acció fonamentals són els següents:

- Intervenció i acompanyament en l'accés als drets de les persones migrants, víctimes de les fronteres a la ruta algeriana, i a les seves famílies. A través de línies d'assistència, es treballarà per a minimitzar les morts i desaparicions de persones que transiten a aquesta ruta. La informació rebuda es trasllada als serveis de rescat d'Espanya i Algèria, monitoritzant si les persones en situació d'emergència varen ser rescatades o, pel contrari, han desaparegut a l'aigua i s'han trobat els seus cossos.

Al mateix temps, les conclusions del monitoreig de cadascuna de les situacions d'emergència es facilita a les famílies, detectant les que puguin necessitar un acompanyament en la recerca de la persona estimada. L'acompanyament es fa facilitant informació i també a nivell administratiu i/o legal. A més, la constant comunicació amb les famílies enforteix els seus processos d'autoorganització i enfortiment per a la defensa dels drets dels seus familiars desapareguts i els seus drets com a famílies.

- Articular accions d'incidència política i social.

Es treballarà en l'anàlisi d'obstacles i identificació de bones pràctiques que assegurin la protecció de drets de les persones migrants i les seves famílies. A través de trobades i de treball en xarxa amb actors diversos (públics i privats) comparteixen i fomentaran bones pràctiques per incidir en millores dels serveis públics que treballen amb població migrant.

Resulta fonamental dirigir aquesta feina d'incidència no només a la millora de la protecció del dret a la vida, sinó a donar resposta als processos de recerca de comunitats migrants i famílies de persones víctimes de la ruta algeriana. A un espai en què la majoria de les víctimes no son trobades, es trascendental garantir els seus drets a ser identificades i, per part de les seves famílies, a saber com i on varen morir els seus éssers estimats.

- Fomentar una ciutadania crítica i informada contra la discriminació de la població migrant que transita la ruta algeriana.

A través del web, xarxes socials, trobades, conferències... difondran un relat que posa els drets humans al centre i que denuncia els discursos de criminalització i victimització.

INFORME DE SEGUIMENT

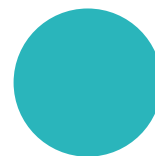
Període que abasta l'informe: setembre 2023-març 2024

Registre d'entrada al Fons Pitiús: 22/04/24

Informació econòmica:

DESCRIPCIÓ	IMPORT
Aportació del Fons:	20.000€
Primer pagament (17/07/23):	15.000€
Justificació del primer pagament (73%):	11.014€

Donat que la justificació supera el 50% del primer pagament, tal com estableixen les bases de convocatòria, es realitza el pagament del 25% restant de l'aportació.

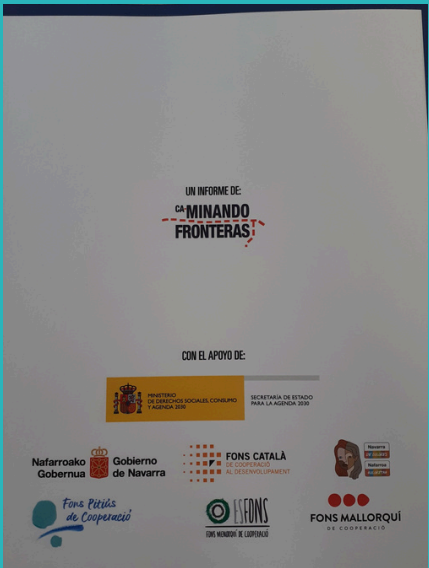
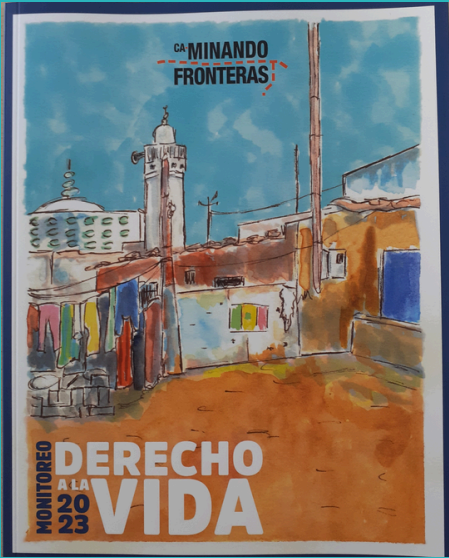
INFORME DE SEGUIMENT

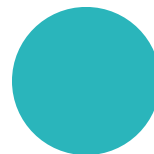
Incidències

El projecte tenia previst una missió a Algèria per a contactar amb beneficiaris directes. Degut a les dificultats ocasionades pel context sociopolític i les relacions bilaterals entre Espanya i Algèria, es va sol·licitar autorització per a traslladar aquesta missió a França, amb famílies a la diàspora i organitzacions que treballen al país amb les persones migrants a destí.

Activitats realitzades

- Al llarg d'aquest període s'han mantingut operatives les dos línies d'assistència directa a comunitats migrants, funcionant les 24 hores del dia. La primera línia ha donat resposta a situacions crítiques i perilloses a la mar, la qual cosa implica la coordinació amb diverses autoritats rellevants: Salvamento Marítimo, Centro de coordinación de Salvamento Marítimo de Rabat i el d'Alger i la gendarmeria marroquina. En total s'han atès 25 alertes amb 402 persones a pasteres de la ruta algeriana, constatant 348 víctimes.
- En gener s'han publicat les dades anuals a l'Informe Derecho a la Vida 2023 en francès, anglès i espanyol, que conté infografies, dades i una campanya de difusió en xarxes socials i premsa.
- S'han atès 138 sol·licituds de recerca de familiars desapareguts a la ruta algeriana, dels quals 2 casos es confirmaren que havien mort i 4 varen ser localitzades amb vida.
- S'ha fet l'acompanyament de 9 casos per a la posar la denúncia de desaparició a Policia Nacional Espanyola i en alguns casos de representació legal en el procés de repatriació del cos tras la identificació de la víctima mitjançant ADN.
- En relació a les accions de promoció del respecte als drets humans de les persones en moviment s'han realitzat diverses accions: 1) trobada amb organitzacions aliades a terreny a Almeria per a compartir l'anàlisi de la situació en matèria de drets humans de les persones migrants quan arriben a Espanya i dissenyar estratègies en comú per a l'acompanyament dels casos de famílies que estan buscant persones desaparegudes. 2) Reunio amb l'ACNUR Espanya per a compartir dades i anàlisis sobre el dret a asil per a la població algeriana. 3) Durant la missió a França s'han realitzat trobades amb dos organitzacions que treballen a nivell internacional en origen i destí migratori per a establir vies de col·laboració a diferents nivells.

INFORME FINAL

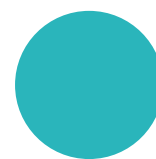
Període que abasta l'informe:

Registre d'entrada al Fons Pitiús: 30/07/25

Informació econòmica:

DESCRIPCIÓ	IMPORT
Aportació del Fons:	20.000
Primer pagament (17/07/23):	15.000€
Segon pagament (29/06/24):	5.000€

Amb aquest informe ha quedat degudament justificada l'aportació que ha fet el Fons al projecte, raó per la qual es tanca l'expedient.

INFORME FINAL

Activitats realitzades

-
- En finalitzar el projecte, a través de les línies telefòniques s'han atés 44 alertes per atendre 519 persones en la ruta algeriana, constatant 440 víctimes a aquesta ruta.
 - S'han atés 169 sol·licituds de recerca de familiars desapareguts a la ruta algeriana, de les quals es confirmaren dos morts havent trobat els cossos i 3 persones varen ser localitzades amb vida.
 - S'ha realitzat l'acompanyament i/o mediació en tràmits administratius o legals a 15 familiars en la seva recerca de persones desaparegudes.
 - S'han portat a terme diverses accions de promoció de respecte als drets humans de les persones en moviment a la ruta algeriana, participant en foros, trobades i webinars organitzades per diverses entitats internacionals que treballen en la defensa dels drets de les persones migrants, refugiades i sol·licitants d'asil.
 - En abril, visitaren Eivissa i Formentera on mantingueren reunions amb el Consell d'Eivissa, El Consell de Formentera, la Direcció Insular d'Eivissa i Formentera. En elles donaren a conèixer el projecte relacionat amb la ruta algeriana i afiançaren la col·laboració amb els agents del territori. Així mateix, feren dos tallers a un institut d'Eivissa per a 4 grups de 4t d'ESO.
 - En juny, el Papa Francisco va mostrar el seu compromís amb els drets humans de les persones migrants i la seva preocupació per les víctimes a les fronteres i les seves famílies, a una reunió que va mantenir amb Helena Maleno.
 - Degut a la dificultat per obtenir visats per viatjar a Algèria i als perills per la seguretat que implica viatjar al país, es va substituir aquesta missió per una visita a França per treballar en l'acompanyament a famílies algerianes que es troben allí i reforçar les xarxes de treball i suport internacional.
 - S'ha fet una intensa activitat divulgativa de la ruta algeriana a través de diverses conferències públiques.

